sygn. akt: **KIO 4310/25**

**WYROK**

Warszawa, 05 listopada 2025 r.

**Krajowa Izba Odwoławcza** - w składzie:

Przewodniczący:Emil Kuriata

Protokolantka:Karina Karpińska

po rozpoznaniu na rozprawie odwołania wniesionego do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej 07 października 2025 r. przez wykonawcę R.C. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą METABEX R.C. z siedzibą w Morawicy, w postępowaniu prowadzonym przez zamawiającego Gminę Łączna,

przy udziale uczestnika po stronie zamawiającego - Mariana Adamczyka prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą „ADMA" Zakład Remontowo-Budowlany M.A. z siedzibą w Staszowie,

**orzeka:**

1. Uwzględnia odwołanie w zakresie zarzutów nr 1 i 4 odwołania i nakazuje zamawiającemu: unieważnienie czynności wyboru oferty najkorzystniejszej, odrzucenie oferty wykonawcy Mariana Adamczyka prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą „ADMA" Zakład Remontowo-Budowlany M.A. z siedzibą w Staszowie, ponowne badanie i ocenę ofert.
2. W pozostałym zakresie oddala odwołanie.
3. Kosztami postępowania obciąża zamawiającego Gminę Łączna i:
   3.1. zalicza w poczet kosztów postępowania odwoławczego kwotę 10 000 zł 00 gr (słownie: dziesięć tysięcy złotych zero groszy) uiszczoną przez wykonawcę R.C. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą METABEX R.C. z siedzibą
   w Morawicy, tytułem wpisu od odwołania oraz kwotę 3 600 zł 00 gr (słownie: trzy tysiące sześćset złotych zero groszy) poniesioną przez wykonawcę R.C. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą METABEX R.C. z siedzibą
   w Morawicy, tytułem wynagrodzenia pełnomocnika,
   3.2. zasądza od zamawiającego Gminy Łączna na rzecz wykonawcy R.C. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą METABEX R.C. z siedzibą
   w Morawicy łącznie kwotę 13 600 zł 00 gr (słownie: trzynaście tysięcy sześćset złotych zero groszy) poniesioną przez wykonawcę R.C. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą METABEX R.C. z siedzibą w Morawicy stanowiącą koszty postępowania odwoławczego.

Na orzeczenie - w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia - przysługuje skarga za pośrednictwem Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Zamówień Publicznych.

Przewodniczący:……

sygn. akt: **KIO 4310/25**

Uzasadnienie

Zamawiający – Gmina Łączna - prowadzi postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego, w trybie podstawowym bez negocjacji, pn. *„Rozbudowa oczyszczalni ścieków wraz z modernizacją części osadowej w Kamionkach"*.

07 października 2025 roku, wykonawca R.C. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą METABEX R.C. z siedzibą w Morawicy (dalej „*odwołujący*") wniósł odwołanie do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej.

Odwołujący zarzucił zamawiającemu naruszenie:

1. art. 224 ust. 6 oraz art. 226 ust. 1 pkt 8) ustawy Pzp przez błędną ocenę oferty „ADMA" i wyjaśnień rażąco niskiej ceny oraz zaniechanie odrzucenia oferty Wykonawcy, podczas gdy oferta ta podlega odrzuceniu ze względu na fakt, że zaoferowana cena nie jest wystarczająca dla zrealizowania zamówienia zgodnie z wymaganiami Zamawiającego a zatem jest rażąco niska, a udzielone przez Wykonawcę wyjaśnienia rażąco niskiej ceny nie potwierdzają prawidłowości w obliczeniu ceny i kosztu;
2. art. 226 ust. 1 pkt 7) ustawy Pzp w zw. z art. 3 ust. 1 i 2 oraz art. 15 ust. 1 pkt 1) ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U.z 2022 r. poz. 1233 z późn. zm.) zwanej dalej „ustawą UZNK" przez zaniechanie odrzucenia oferty Wykonawcy, pomimo że oferta została złożona w warunkach czynu nieuczciwej konkurencji, poprzez utrudnianie innym przedsiębiorcom dostępu do rynku poprzez sprzedaż towarów lub usług poniżej kosztów ich wytworzenia lub świadczenia albo ich odsprzedaż poniżej kosztów zakupu w celu eliminacji innych przedsiębiorców oraz poprzez nieuwzględnienie w cenie ofertowej kosztów wszystkich oferowanych robót;
3. art. 226 ust 1 pkt 18 ustawy Pzp przez nieodrzucenie oferty z powodu nie odbycia wizji lokalnej,
4. art. 16 pkt 1 ustawy Pzp przez przeprowadzenie postępowania w sposób niezapewniający zachowania uczciwej konkurencji oraz równego traktowania Wykonawców, wybór Wykonawcy, który zaoferował rażąco niską cenę.

Odwołujący wniósł o:

1)unieważnienie czynności wyboru oferty najkorzystniejszej,

2)dokonanie ponownej czynności badania i oceny ofert w postępowaniu,

3)odrzucenie oferty firmy „ADMA" Zakład Remontowo – Budowlany M.A., 28-200 Staszów,

4)wybór jako najkorzystniejszej oferty Odwołującego.

Odwołujący wskazał, że uchybienia zamawiającego doprowadziły do naruszenia interesu Odwołującego w uzyskaniu zamówienia i narażenia go przy tym na szkodę związaną z utratą spodziewanego zysku z tytułu realizacji zamówienia. Wybór oferty „ADMA", kiedy oferta Odwołującego była na 2 miejscu spośród wszystkich złożonych ofert, które nie zostały odrzucone, pozbawia zatem Odwołującego możliwości uzyskania zamówienia i pozbawia go przez to możliwości osiągnięcia zysku. Gdyby Zamawiający odrzucił ofertę „ADMA" Zakład Remontowo – Budowlany M.A. 28-200 Staszów Odwołujący realizowałby przedmiotowe zamówienie. Zatem, Odwołujący poniósł szkodę w wyniku bezprawnego działania Zamawiającego. Dlatego też, Odwołujący spełnia wymogi określone w przepisie art. 505 ust. 1 ustawy PZP, gdyż posiada interes w uzyskaniu zamówienia (wniesieniu odwołania) oraz poniósł szkodę w wyniku naruszenia przez Zamawiającego przepisów ustawy PZP.

Zamawiający złożył pisemną odpowiedź na odwołanie, w której wniósł o oddalenie odwołania w całości.

Pismo w sprawie złożył również przystępujący, wnosząc o oddalenie odwołania.

Izba ustaliła i zważyła, co następuje.

Zamawiający prowadzi postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego z zastosowaniem przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych wymaganych przy procedurze, której wartość szacunkowa zamówienia nie przekracza kwot określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Krajowa Izba Odwoławcza stwierdziła, że odwołujący posiada interes w uzyskaniu przedmiotowego zamówienia, kwalifikowany możliwością poniesienia szkody w wyniku naruszenia przez zamawiającego przepisów ustawy, o których mowa w art. 505 ust. 1 ustawy Pzp, co uprawniało go do złożenia odwołania.

Izba stwierdziła, że nie zachodzą przesłanki do odrzucenia odwołania.

**Uwzględniając dokumentację z przedmiotowego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, jak również biorąc pod uwagę oświadczenia i stanowiska stron oraz przystępującego, złożone w pismach procesowych, jak też podczas rozprawy Izba stwierdziła, iż odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.**

W ocenie Krajowej Izby Odwoławczej zarzuty odwołującego są w części zasadne. Krajowa Izba Odwoławcza podzielając stanowisko odwołującego – w części zarzutów uwzględnionych przez Izbę (za wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z 25.08.2015 r., sygn. akt: XXIII Ga 1072/15: *„Izba ma prawo podzielić zarzuty i wartościową argumentację jednego z uczestników, zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów*"), wskazuje, co następuje.

Odwołujący wskazał, że Zamawiający wymagał, aby Wykonawca wraz z wyjaśnieniami złożył stosowne dowody. Jednak cześć dowodów jakie złożył Wykonawca jest niewiarygodna. Niektóre z dowodów będące ofertami na elementy konieczne do wykonania zamówienia nie są to oferty dla firmy „ADMA" tylko dla firmy ZPU „NOSAN" (np. dowód nr 1 i 2) Po drugie jedna jaką otrzymał NOSAN dotyczy zupełnie innej lokalizacji. Nie zgadza się ilość sond z ilością sond ujętych w projekcie budowlanym, gdyż oferta dotyczy oczyszczalni ścieków w miejscowościach: Męcina, Mordarka, Mokrzec i Zalesiaki, a nie oczyszczalni ścieków Kamionki gmina Łączna. Firma ZPU „NOSAN", zgłoszona jako podwykonawca firmy „ADMA", nie przedstawiła oferty cenowej na wskazany zakres realizacji robót, choć jako podwykonawca ma obowiązek uwzględnienia w kalkulacji własnych nakładów pracy, kosztów pośrednich (Kp) oraz zakładanego zysku. Trudno więc uznać taki dowód za wiarygodny (dowód nr 1).

Oferta od firmy FPHU Ecotech sp.j. na instalację do odwadniania osadów jest dla firmy dla firmy ZPU „NOSAN" nie dla wykonawcy „ADMA" (dowód nr 2). Dowodem tego jest także korespondencja pomiędzy Odwołującym a firmą FPHU Ecotech sp.j. (dowód nr 3). Tym samym nie można uznać tego za wiarygodny dowód, ponieważ to nie ZPU „NOSAN" jest wykonawcą, który miał złożyć wyjaśnienia tylko „ADMA". Dodatkowo ta oferta nie spełnia wymogów SWZ - w pkt 1.9 oferty jest wskazany przenośnik a powinna być pompa.

Wskazane powyżej nieprawidłowości dowodzą tezy, że dowody zostały przygotowane w sposób nierzetelny i nie mogą być uznane za element wyjaśnienia rażąco niskiej ceny. Skoro są to oferty dla podwykonawcy to do tych cen należy doliczyć jeszcze marżę podwykonawcy a poza tym podwykonawca nie jest podmiotem, który miał składać wyjaśnienia w zakresie RNC. Zgodnie z załącznikiem nr 5 do złożonej oferty, firma „ADMA" wskazała jako podwykonawcę robót firmę Zakład Projektowo-Usługowy „NOSAN" dla branży elektrycznej i AKPiA. Na wezwanie do wyjaśnienia rażąco niskiej ceny nie przedstawiono żadnych dowodów, na podstawie których wykonano kalkulację ofertową. Brak jest oferty od wskazanego podwykonawcy na powyższy zakres robót w tym ofert na dostawy materiałów i urządzeń. Nie ma wskazanej marży podwykonawcy za wykonane prace.

Wartość branży elektrycznej i AKPiA wg. kosztorysów ofertowych firmy ADMA na zakres powyższych branż:

Br. Elektryczna 748 034,56 zł netto oraz Br. AKPiA 170 833,23 zł netto

RAZEM: 918 867,79 zł netto

Reasumując ten wątek należy stwierdzić, że wykonawca posłużył się niewiarygodnymi dowodami, ponieważ część z nich stanowi oferty dla podwykonawcy a nie dla wykonawcy „ADMA" dodatkowo wśród złożonych dowodów brak jest ofert podwykonawców na ten zakres, który zgodnie z ofertą mieliby oni wykonywać. Niektóre z ofert są też niezgodne z SWZ pod względem parametrów.

Kolejna kwestia dotyczy dowodów potwierdzających fakt zatrudniania na umowę o pracę. W wezwaniu Zamawiający żądał dowodów na potwierdzenie zatrudnienia Wykonawcę osób wskazanych do realizacji zamówienia na umowę o prace oraz dowód potwierdzający odprowadzenie składek do ZUS. W złożonych wyjaśnieniach brak jest dowodów potwierdzający fakt zatrudnienia na umowę o prace na stawkę minimalną i dowodów na odprowadzenie składek do ZUS. Trudno więc uznać, że Wykonawca wypełnił obowiązek jaki został na niego nałożony w wezwaniu, gdzie Zamawiający zapisał wyraźnie, iż żąda wyjaśnienia w zakresie dotyczącym minimalnego wynagrodzenia oraz opłacenia składek na ZUS. Brakuje kopii umów o pracę, brakuje ZUS RCA, czyli imiennego dowodu potwierdzającego odprowadzenie składek do ZUS za daną osobę. Wykonawca mimo wyraźnego wezwania Zamawianego nie przedłożył żadnego dowodu na potwierdzenie,

że osoby wskazane do realizacji zamówienia są zatrudnione na umowę o prace za stawkę co najmniej minimalnego wynagrodzenia i są od nich odprowadzone składki.

Kolejną kwestią, w zasadzie najważniejszą, jest jakość dostarczonych kosztorysów. Zamawiający w wezwaniu żądał szczegółowej kalkulacji, która pokazuje koszty robocizny, materiałów, sprzętu, pozostałych czynników cenotwórczych, co w praktyce oznacza,

że Zamawiający wymagał kosztorysów sporządzonych metodą szczegółową.

Wykonawca złożył kosztorysy tylko, że są one nierzetelne. Dwa z nich - kosztorys na:

- CZĘŚĆ WODNO-ŚCIEKOWA
- BR. TECHNOLOGICZNA oraz CZĘŚĆ OSADOWA – BR. TECHNOLOGICZNA

w ogóle nie zawierają cen materiałów, robocizny, sprzętu, kosztów pośrednich i zysku ani stawek roboczogodziny. A zatem te kosztorysy są niezgodne z wymaganiami Zamawiającego. Są to kosztorysy na łączną kwotę 3 350 792 zł brutto co stanowi 29,72 % czyli praktycznie 1/3 ceny ofertowej. Na podstawie przedstawionej powyższej kalkulacji cenowej (w formacie tabelarycznej – excel) nie mam możliwości zbadania zastosowanych nakładów robocizny, kosztów zakupu, pracy sprzętu. A tego wymagał Zamawiający. Tym samym Wykonawca pokazał kosztorysy na 1/3 robót, które nie odpowiadają wezwaniu Zamawiającego.

Odwołujący wskazał, że w przypadku pozostałych kosztorysów Wykonawca dokonał swoistej manipulacji w sposób rażący zaniżając liczbę roboczogodzin dla poszczególnych pozycji, które zostały sporządzone w oparciu o KNR i KNNR. Katalogi KNR i KNNR - stosowane są do sporządzania kosztorysów dla robót objętych zamówieniami publicznymi. Zawierają określone nakłady sprzętu oraz robocizny. Wykonawca liczbę roboczogodzin rażąco zaniżył dzięki czemu „na papierze" uzyskał cenę z oferty, ale w praktyce jest to manipulacja, ponieważ liczba godzin został zaniżona a tym samym został ukryty koszt, który *de facto* Wykonawca będzie ponosił. Manipulacja może spowodować wykonanie w pierwszym etapie budowy najbardziej rentownych zakresów robót, w tym wyciągnięcie nadprogramowego zysku. Tym samym narażając Inwestora na rażącą stratę w przypadku kolejnego zejścia z budowy wykonawcy. Trzeba pamiętać, że wykonawca sporządził kosztorysy w oparciu o przedmiary jakie załączył Zamawiający, a więc Zamawiający był świadomy jaka liczba roboczogodzin jest potrzebna do wykonania tego zamówienia. Odwołujący przedstawił tabelaryczne zestawienie pokazujące jaką liczbę roboczogodzin zaniżył „ADMA", w stosunku do przedmiarów udostępnionych przez Zamawiającego w wersji ATH (dowód nr 4). Z treści wyliczeń, do których przyjęliśmy stawkę roboczogodziny 35 zł, bo taka była podana w kosztorysach firmy ADMA wynika, że Wykonawca zaniżył wartość oferty o 203 205,12 zł na samych tylko roboczogodzinach. Analizując złożone kosztorysy należy podkreślić z całą stanowczością,

że Wykonawca pominął też szereg pozycji jakie należało wykonać, a których obowiązek wykonania wynikał zarówno z dokumentacji projektowej, przedmiarów udostępnionych przez zamawiającego, jak i udzielonych odpowiedzi (dowód nr 5,6,7,8,9).

Dowód nr 5 – kosztorysy po weryfikacji pokazujące, że wykonawca nie uwzględnił udzielonych odpowiedzi i nie uwzględnił szeregu robót,

Dowód nr 6 – pozycje z rażąco niską ceną pokazujące, że wykonawca w ogóle nie wykonawca wycenił niektórych pozycji,

Dowód nr 7 – brak wyceny robót przygotowawczych które należało wykonać zgodnie

z udzielonymi odpowiedziami,

Dowód nr 8 - wykonawca nie względni kosztów gwarancji i przeglądów a gwarancja została przez niego udzielona na okres 5 lat,

Dowód nr 9 - brak wyceny zabezpieczenia wykopów.

Zestawienia pokazują wyraźnie, że „ADMA" sporządził kosztorysy, które miały być koronnym dowodem w sprawie, w sposób nierzetelny, tj. pomijając szereg pozycji oraz zaniżając liczbę roboczogodzin, żeby tym samym udowodnić, że zaoferowana cena wynika
z kosztorysów jakie złożył. Łącznie wykonawca zaniżył wartość oferty o kwotę 1 783 979,41 zł netto co daje 2 194 294,67 zł brutto. Odwołujący przedstawił tabelaryczne zestawienie
z podziałem na branże (pozycja nr 5 to zaniżone ilości robocizny).

Mając na uwadze, że w kosztorysach „ADMA" założy zysk na poziomie 11%, to w prosty sposób można dokonać wyliczenia 11 274 000 zł brutto (cena ofertowa) x 11%= 1 240 140 zł brutto. Tyle powinien wynieść zysk „ADMA" Tym czasem wykonawca nie doliczył kosztów robót na kwotę 2 194 294,67 zł brutto co wskazaliśmy powyżej. To oznacza, że wykona zamówienie poniżej kosztów 2 194 294,67 zł – 1 240 140 zł = 954 154,67 zł. Na wykonanie zadania zabraknie mu prawie 1 mln złotych. To oznacza, że zaoferowana cena jest rażąco niska. Z przedstawionych dowód jasno wynika, że wykonawca nie uwzględnił szeregu prac oraz zaniżył koszty robocizny i musiałby wykonać zamówienia poniżej kosztów wytworzenia. Brakuje mu bowiem na pokrycie kosztów 954 154,67 zł brutto.

W ocenie Krajowej Izby Odwoławczej zarzut odwołującego jest zasadny. Wskazać bowiem należy, że zamawiający w treści wezwania wykonawcy przystępującego do złożenia wyjaśnień, wyraźnie wskazał, że żąda od wykonawcy złożenia szczegółowych wyjaśnień popartych odpowiednimi dowodami, cyt.: „*W celu udowodnienia, że zaoferowana cena nie jest rażąco niska i stanowi realną wycenę opisanego przedmiotu zamówienia należy przedłożyć szczegółowe wyjaśnienia z kalkulacją wraz z dowodami dotyczącymi elementów oferty mających wpływ na wysokość ceny w szczególności:*

*- kalkulacji składowych ceny w zakresie robocizny przyjętej do realizacji robót,*

*- kalkulacji składowych ceny w zakresie wyceny sprzętu podczas realizacji robót,*

*- wykazu materiałów przyjętych do wyceny robót wraz z ich wyceną i wskazaniem miejsca nabycia, jeżeli cena materiałów odbiega od cen rynkowych,*

*- wskazanie pozostałych kosztów przyjętych do wyceny robót w tym wszystkie czynniki cenotwórcze mające wpływ na zaoferowaną cenę,*

*- zgodności z przepisami dotyczącymi kosztów pracy, których wartość przyjęta do ustalenia ceny nie może być niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę albo minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r.*
*o minimalnym wynagrodzeniu za pracę,*

*- zgodności z przepisami z zakresu prawa pracy i zabezpieczenia społecznego, obowiązującymi w miejscu, w którym realizowane jest zamówienie.*

*Złożone wyjaśnienie musi zwierać wszystkie elementy mające wpływ na wysokość ceny, gdyż wyjaśnienie będzie miało szczególne znaczenie, na jego podstawie zostanie podjęta decyzja o odrzuceniu oferty bądź powierzeniu wykonania zamówienia*".

Jednocześnie zamawiający zwrócił uwagę, że „*Przypominam, że zgodnie z obowiązującymi zapisami art. 224 ust. 5 ustawy Pzp to na Wykonawcy spoczywa obowiązek udowodnienia,*
*że zaoferowana cena nie jest rażąco niska, dlatego wymagane wyjaśnienie zaoferowanej ceny należy sporządzić z najwyższą starannością popierając je dowodami, które są niezbędne do uwiarygodnienia przedstawionego wyjaśnienia*".

Przystępujący odpowiedział na wezwanie zamawiającego składając wyjaśnienia, do których załączył szereg kosztorysów branżowych, jednakże jak to skutecznie wykazał odwołujący, nie odpowiadają one (w poszczególnych elementach) zakresowi zamówienia bądź też nie zostały w sposób skuteczny udowodnione lub zawierają merytoryczne braki. Izba nie kwestionuje doświadczenia przystępującego w wykonywaniu podobnych prac, jednakże samo doświadczenie nie jest argumentem, który kwalifikowałby złożone wyjaśnienia jako skuteczne. Koniecznym jest bowiem wykazanie, że za posiadanym doświadczeniem podąża wypracowany na rynku potencjał, w szczególności związany z możliwością osiągnięcia określonych opustów czy rabatów dostępnych wykonawcy składającemu wyjaśnienia. Powoływanie się na ceny jakie może osiągać przewidziany do realizacji zadania podwykonawca musi zostać poparte stosownymi dowodami, którymi mogą być np. oferty, zobowiązania cenowe czy inne tego typu dokumenty, z których jednoznacznie będzie wynikała możliwość zaoferowania ceny za poszczególne elementy z uwzględnieniem konkretnej lokalizacji zadania.

Zamawiający w odpowiedzi na odwołanie przedstawił stanowisko bardzo ogólne, nie odnoszące się *stricte* do poszczególnych elementów stanowiących zarzuty odwołania.
Za niezasadne Izba uznała stanowisko zamawiającego bazujące na opinii, że w związku

z faktem, że forma rozliczenia zadania ma charakter ryczałtowy, to wykonawca składający wyjaśnienia nie ma obowiązku szczegółowego wykazania okoliczności związanych
z prawidłowością zaoferowanej ceny ofertowej, gdyż i tak musi (wykonawca) zrealizować całe zamówienie. Nie taki jest bowiem cel i założenia wynikające z przepisu art. 224 ustawy Pzp. Skoro bowiem zamawiający zwracał się do wykonawcy o złożenie szczegółowych wyjaśnień, a takie wyjaśnienia nie zostały złożone, to nie sposób następnie twierdzić, że ich szczegółowość jest bez znaczenia, gdyż ryczałtowy charakter wynagrodzenia niejako konsumuje wszystkie elementy zamówienia i wyjaśnienia takie właściwie pozostają bez znaczenia. Tym bardzie, że zamawiający w postępowaniu wzywał również innego wykonawcę do złożenia wyjaśnień (tak jak przystępującego) i w następstwie nieuzyskania wyczerpującego stanowiska tego wykonawcy, odrzucił jego ofertę z postępowania. Co istotne oferta tego wykonawcy była ofertą zbliżoną cenowo do oferty przystępującego (była nawet wyższa o ok. 200 tys. zł), a zamawiający w czynności odrzucenia oferty tego wykonawcy wyraźnie wskazał, że cyt.: „*W odpowiedzi Wykonawca złożył wyłącznie ogólnikowe wyjaśnienia o charakterze opisowym i deklaratywnym. Nie przedstawił wymaganej kalkulacji ani dowodów, które umożliwiałyby obiektywną weryfikację struktury i wysokości kosztów. Przedstawione wartości oparto jedynie na wewnętrznych szacunkach Wykonawcy, co czyni je nieweryfikowalnymi. Zgodnie z orzecznictwem Krajowej Izby Odwoławczej (m.in. KIO 1297/21), to wykonawca ponosi ciężar dowodu w zakresie wykazania, że zaoferowana cena nie jest rażąco niska. Wyjaśnienia powinny być konkretne, wyczerpujące i poparte stosownymi dowodami, takimi jak umowy, oferty dostawców czy kalkulacje szczegółowe. W niniejszej sprawie brak jest zarówno kalkulacji, jak i dokumentów źródłowych, które potwierdzałyby realność zaoferowanej ceny. Mając na uwadze: istotne odstępstwo wartości zamówienia od ceny oferty, brak przedłożenia szczegółowej kalkulacji, brak przedstawienia wiarygodnych i weryfikowalnych dowodów, ogólnikowy i deklaratywny charakter złożonych wyjaśnień, nieudowodnienie realności ceny pomimo wezwania. Zamawiający stwierdza, że oferta Wykonawcy zawiera rażąco niską cenę w rozumieniu art. 224 ust. 2 ustawy Pzp, a złożone wyjaśnienia nie rozwiały wątpliwości i nie umożliwiły dokonania obiektywnej oceny ceny oferty. W związku z powyższym, działając na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 8 ustawy Pzp, Zamawiający odrzuca ofertę Wykonawcy
z postępowania*”.

Powyższe w sposób jednoznaczny zaprzecza stanowisku zamawiającego z przedmiotowej sprawy, że ryczałtowy charakter wynagrodzenia usprawiedliwia niepełne wyjaśnienia wykonawców, cyt.: „*Całość robót jest z kolei rozliczana ryczałtowo. Pominięcie niektórych pozycji w przedstawionej kalkulacji, nie zwalnia zatem wykonawcy z ich wykonania (jeśli są elementami niezbędnymi jak pisaliśmy powyżej). W ocenie Zamawiającego takie pominięcie nie ma żadnego wpływu na ocenę oferty Przystępującego*”.

W związku z powyższym Izba stwierdziła, że potwierdził się zarzut nr 4 odwołania, dotyczący naruszenia przez zamawiającego przepisu art. 16 pkt 1 ustawy Pzp, gdyż zamawiający swoim działaniem naruszył zasadę zachowania uczciwej konkurencji oraz równego traktowania wykonawców.

W pozostałym zakresie Izba podziela stanowisko odwołującego, dopuszczając dodatkowe dowody powołane przez odwołującego na posiedzeniu (Opinia – jako stanowisko strony, wyliczenia wartości robót – opracowania własne odwołującego – stanowisko strony).

Zarzut nr 2 – Izba uznała za bezzasadny.

Odwołujący argumentując swoje stanowisko w zakresie omawianego zarzutu podniósł jedynie, poza wskazaniem na niezgodności w złożonych kosztorysach, że cyt.:
„*W przedmiotowej sprawie sposób sporządzenia kosztorysów ewidentnie stanowi czyn nieuczciwej konkurencji*”.

W ocenie Krajowej Izby Odwoławczej odwołujący nie wykazał szczegółowo, na czym miałoby polegać naruszenie czynu nieuczciwej konkurencji w powiązaniu z brakiem odpowiedniego sporządzenia kosztorysów branżowych. Dlatego też Izba stwierdziła, że zarzut nie wykazany podlega oddaleniu.

Zarzut nr 3 – Izba uznała za bezzasadny.

Odwołujący wskazał, że w odpowiedzi na wniosek odwołującego, zamawiający nie udostępnił protokołu z wizji lokalnej przeprowadzonej przez firmę „ADMA”, co wskazuje na fakt, że ADMA nie odbyła wizji lokalnej, mimo że ta była obowiązkowa.

Zgodnie z art. 226 ust 1 pkt 18 ustawy Pzp, zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli została złożona bez odbycia wizji lokalnej w przypadku, gdy zamawiający tego wymagał
w dokumentach zamówienia.

Nie ulega wątpliwości, że zamawiający w dokumentach zamówienia przewidział obowiązkową wizję lokalną. Nie ulega również wątpliwości, że przedstawiciel przystępującego takiej wizji dokonał, co potwierdza dowód: „Protokół odbycia wizji lokalnej” z 21 lipca 2025 roku, którą potwierdził Zastępca Wójta.

Dlatego też Izba stwierdziła, że zarzut nieudowodniony podlega oddaleniu.

Biorąc pod uwagę powyższe, orzeczono jak w sentencji.

O kosztach postępowania orzeczono stosownie do wyniku sprawy na podstawie art. 575 ustawy Pzp oraz § 7 ust. 5

rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie szczegółowych rodzajów kosztów postępowania odwoławczego, ich rozliczania oraz wysokości i sposobu pobierania wpisu wysokości wpisu od odwołania (Dz. U. poz. 2437).

Przewodniczący:……